

Kostnadsneutral utbildning

Sidoutbildning är en viktig del av ST-läkares utbildning. Ibland innebär den emellertid en ekonomisk belastning för ST-läkaren. Särskilt gäller det för läkare som behöver vistas längre perioder på annan ort för att inhämta kompetens hos en annan arbetsgivare, på annat sjukhus, i annat landsting eller annan region.

Dessa sidoutbildningar medför stora extrautgifter i form av dubbelt boende och resor, speciellt med tanke på att många ST-läkare har familj och därför önskar resa hem varje dag eller varje helg.

Det är svårt att få klart för sig vad som gäller, eller förstå att villkoren för sidoutbildningar måste förhandlas innan ST påbörjas. Vissa arbetsgivare har använt argumentet att ST-läkaren accepterat den merkostnad som sidoutbildningen innebär genom att ha accepterat tjänsten.

Läkaren kan visserligen få skatteavdrag för ökade levnadskostnader vid tillfälligt arbete men tvingas ligga ute med stora belopp till dess reglering gjorts av Skatteverket.

Är man sedan två ST-läkare i familjen med krav på sidoutbildning utanför ordinarie arbetsplats kan den ökade kostnaden bli svår att hantera.

Läkarförbundet anser att arbetsgivaren vid tillsättningen av en ST-tjänst tar på sig ansvaret för de yttre förutsättningar som krävs för att ST-läkaren ska uppnå specialistkompetens, inkluderat de ekonomiska förutsättningarna vid sidoutbildningar.

Vi ser det som en självklarhet att sidoutbildningar ska vara kostnadsneutrala för ST-läkaren.

Läkarförbundet har nyligen gjort en översyn av vad som är mest fördelaktigt för ST-läkaren. De flesta ST-läkare är i dag fortsatt anställda hos sin ordinarie arbetsgivare under sidoutbildningen.

Detta är det mest fördelaktiga, både i ekonomiskt hänseende och ur utbildningssynpunkt. Vissa rese- och boendekostnader kan då betalas av den ordinarie arbetsgivaren. Sidoutbildningen ses som tjänstresa, och läkaren kan få traktamente. Att traktamente utgår är dock mycket ovanligt.

Vid jourtjänstgöring hos den mottagande enheten

Illustration: Annika Huett

rekommenderas att den ordinarie arbetsgivaren står för kostnaden initialt. Sedan kan arbetsgivarna justera beloppet sinsemellan.

Ett sämre alternativ är att ST-läkaren är tjänstledig under sidoutbildningen och anställd hos den mottagande enheten. I detta fall räknas eventuella ersättningar från ordinarie arbetsgivaren som en förmån, som alltså förmånsbeskattas.

Lönstillägg som betalas av den ordinarie arbetsgivaren är skattepliktigt. Läkaren kan dock göra skatteavdrag för ökade kostnader. Om lönen i det här fallet betalas av den tillfälliga arbetsgivaren är det svårare att ställa krav på utbildning och schemaläggning. Därtill är det osäkert hur regleringen av jourersättning som intjänats under sidoutbildningen sker om den inte ersatts före tjänstgöringens slut.

Vid flytt under sidoutbildningen är läkaren berättigad till ersättning för flyttkostnader i enlighet med vårt kollektivavtal. Vid flytt uppstår också andra utmaningar, exempelvis byte av barnens dagis eller skola.

Än är vi långt ifrån nöjda med de villkor som underläkare erbjuds under tiden för sidoutbildning. Vi hoppas på en snar förändring.

Genom att erbjuda goda villkor vid sidoutbildning kan arbetsgivaren visa att medarbetaren är viktig för framtiden. Det ökar också motivationen för ST-läkaren att återvända hem när sidoutbildningen är avslutad. ■

»Vi ser det som en självklarhet att sidoutbildningar ska vara kostnadsneutrala för ST-läkaren.«

LENA EKELIUS
ledamot i Läkarförbundets centralstyrelse, ordförande i Sylf

Frågan om finansiering undviks

Almedalsveckan innehöll närmare 200 seminarier om olika värdförslag. Trots att det är valår framkom oftast inga stora parti-ideologiska skillnader i dessa debatter. När de rödgröna så presenterade sin sjukvårdspolitik i slutet av veckan blev olikheterna tydliga.

De rödgröna vill avskaffa den fria etableringen i vårdvalet och sätta stopp för möjligheten att betala för tilläggstjänster. Ett nytt förslag är att införa en lex Gulli, anmälningsskyldighet vid

misstänkt läkemedelsvanvård.

I rapporten om den framtida finansieringen av välfärden pekade Borgkommissionen på klyftan mellan förväntningar på välfärden och vad vi kommer att ha råd med. Kommissionen föreslår en parlamentarisk utredning för att hitta lösningar, såsom prioriteringar och effektiviseringar. Att politikerna, men också vi andra, skjuter frågan om välfärdens framtida finansiering framför oss är inte försvarbart. ■

Kontaktuppgifter Sveriges läkarförbund:
www.lakarforbundet.se, E-post: info@slf.se
Telefon: 08-790 33 00, Fax: 08-20 57 18
Postadress: Box 5610, 114 86 Stockholm
Besök: Villagatan 5, Stockholm